

## II

(Acte fără caracter legislativ)

## DECIZII

## DECIZIA (UE) 2015/1582 A COMISIEI

din 17 iulie 2013

**privind măsurile SA.30704 – 12/C (ex NN 53/10) puse în aplicare de Letonia în favoarea Latvian Mortgage and Land Bank SA – „segmentul comercial”**

[notificată cu numărul C(2013) 4406]

(Numai textul în limba engleză este autentic)

(Text cu relevanță pentru SEE)

COMISIA EUROPEANĂ,

având în vedere Tratatul privind funcționarea Uniunii Europene, în special articolul 108 alineatul (2) primul paragraf,

având în vedere Acordul privind Spațiul Economic European, în special articolul 62 alineatul (1) litera (a),

după ce părțile interesate au fost invitate să își prezinte observațiile în conformitate cu dispozițiile menționate <sup>(1)</sup>,

întrucât:

### 1. PROCEDURĂ

- (1) La 19 noiembrie 2009, Comisia a aprobat două măsuri de recapitalizare în favoarea Latvian Mortgage and Land Bank <sup>(2)</sup> (Banca ipotecară și funciară a Letoniei, denumită în continuare „MLB” sau „banca”) pentru o sumă totală de 72,79 milioane LVL ([102,5-103,6] milioane EUR), care au fost acordate băncii în ianuarie și, respectiv, în noiembrie 2009 <sup>(3)</sup> („decizia din noiembrie 2009”).
- (2) La 1 aprilie 2010, autoritățile letone au notificat o recapitalizare suplimentară în valoare de 70,2 milioane LVL (100 de milioane EUR), care a fost pusă în aplicare la 23 martie 2010. Notificarea a fost înregistrată la 6 aprilie 2010. Autoritățile letone au furnizat Comisiei informații suplimentare în perioada mai 2010-ianuarie 2012 <sup>(4)</sup>.
- (3) La 26 ianuarie 2012, Comisia a decis <sup>(5)</sup> să aprobe temporar măsura de recapitalizare în valoare de 70,2 milioane LVL acordată la 23 martie 2010, măsura de recapitalizare în valoare de 50 de milioane LVL acordată băncii la

<sup>(1)</sup> JO C 130, 4.5.2012, p. 42.

<sup>(2)</sup> În limba letonă, *Latvijas Hipoteku un zemes bankas*.

<sup>(3)</sup> Decizia Comisiei privind ajutorul de stat NN 60/09, *Recapitalizarea Băncii ipotecare și funciare a Letoniei* din 19 noiembrie 2009 (JO C 323, 31.12.2009, p. 5).

<sup>(4)</sup> Pentru detalii suplimentare, a se vedea considerentele 3-21 din decizia de inițiere a procedurii.

<sup>(5)</sup> Decizia Comisiei privind ajutorul de stat SA.30704 (12/C) (ex NN53/10) – Măsuri de ajutor suplimentare pentru Banca ipotecară și funciară a Letoniei din 26 ianuarie 2012 (JO C 130, 4.5.2012, p. 42).

sfârșitul anului 2011 (măsură acordată sub formă de lichidități care vor fi transformate în capital), facilitatea de lichiditate de tip standby în valoare de până la 250 de milioane LVL pentru bancă, garanțiile acordate creditorilor internaționali ai segmentului comercial al MLB în valoare de până la 32 de milioane LVL și sprijinul pentru asigurarea lichidității în valoare de până la 60 de milioane LVL pentru lichidarea solvabilă a activelor toxice în cadrul HipoNIA, o societate de administrare a activelor deținute și finanțate de MLB, precum și să inițieze procedura prevăzută la articolul 108 alineatul (2) din Tratatul privind funcționarea Uniunii Europene („tratatul”) cu privire la măsurile respective, pentru a stabili dacă acestea erau necesare pentru restructurarea segmentului comercial al MLB („măsuri de restructurare”) și favorizau segmentul de dezvoltare, precum și cu privire la planul de transformare a MLB <sup>(1)</sup> („decizia de inițiere a procedurii”). Comisia a avut îndoieli cu privire la compatibilitatea măsurilor de restructurare cu piața internă, având în vedere Comunicarea Comisiei privind restabilirea viabilității și evaluarea măsurilor de restructurare luate în sectorul financiar, în contextul crizei actuale, în conformitate cu normele privind ajutoarele de stat <sup>(2)</sup> („Comunicarea privind restructurarea”).

- (4) Comisia a invitat părțile interesate să își prezinte observațiile cu privire la măsurile de restructurare. Comisia nu a primit nicio observație de la părțile interesate.
- (5) La 22 martie 2012 a avut loc o reuniune între autoritățile letone și Comisie.
- (6) La 5 aprilie 2012, Letonia și-a prezentat observațiile cu privire la decizia de inițiere a procedurii.
- (7) În perioada mai 2012-iunie 2013, Letonia și Comisia au făcut schimb de informații în mod periodic. Letonia a informat Comisia Europeană cu privire la progresele înregistrate în ceea ce privește procesul de privatizare a părții comerciale a băncii prin mai multe scrisori de informare.
- (8) La 23 mai 2013, Comisia a solicitat informații suplimentare. Prin scrisoarea din 3 iunie 2013, Letonia a răspuns la solicitarea de informații, cu excepția întrebărilor privind segmentul de dezvoltare al băncii. În același timp, Letonia a furnizat diverse documente justificative, inclusiv o actualizare privind procesul de vânzare a părții comerciale a MLB.
- (9) La 21 iunie 2013, autoritățile letone au informat Comisia că acceptă, în mod excepțional, ca prezenta decizie să fie adoptată în limba engleză.
- (10) La 28 iunie 2013, Letonia a informat Comisia că, în fapt, a împrumutat întreprinderea HipoNIA cu 70,98 milioane LVL, depășind astfel valoarea măsurii autorizate temporar în decizia de inițiere a procedurii cu aproximativ 11 milioane LVL.

## 2. FAPTELE

### 2.1. Beneficiarul – MLB

- (11) La 19 martie 1993, MLB a fost înființată ca bancă de stat de către guvernul leton. Ministerul Finanțelor din Letonia deține 100 % din acțiunile băncii.
- (12) MLB este o bancă mijlocie din Letonia care oferă servicii bancare cu amănuntul. MLB are un dublu rol, în sensul că aceasta funcționează atât ca bancă de dezvoltare, cât și ca bancă universală comercială <sup>(3)</sup>.

<sup>(1)</sup> În special, Comisia a exprimat îndoieli cu privire la remunerarea instrumentelor de ajutor, încetarea activităților comerciale ale MLB, restabilirea viabilității pe termen lung a activităților economice ale grupului MLB, lichidarea ordonată a activităților comerciale nevândute și cu privire la măsurile compensatorii.

<sup>(2)</sup> JO C 195, 19.8.2009, p. 9.

<sup>(3)</sup> Pentru detalii suplimentare cu privire la MLB, a se vedea considerentele 22-42 din decizia de inițiere a procedurii.

- (13) MLB și filialele sale formează grupul MLB. Toate filialele băncii desfășoară activități de natură comercială. Principalele sale filiale sunt următoarele:
- SIA „Riska investiciju sabiedriba”, un vehicul investițional (denumită în continuare „RIS”);
  - SIA „Hipolizings” (denumită în continuare „Hipolizings”), care furnizează servicii de leasing (în special, leasing de vehicule), cu o cotă de piață de 5 % începând din 30 iunie 2011, finanțată exclusiv de MLB prin intermediul unui împrumut în valoare de 49 de milioane LVL;
  - „IPS” „Hipo Fondi” <sup>(1)</sup> (denumită în continuare „Hipo Fondi”), care este o companie de administrare a activelor unui regim de pensii obligatoriu finanțat de stat (al doilea pilon), care gestionează 34 de milioane LVL (cu o cotă de piață de aproximativ 4 %), deținută în proporție de 51 % de filiala băncii, RIS; Hipo Fondi a funcționat ca o entitate independentă, dar a beneficiat de rețeaua de sucursale, de forța de vânzare și de asistența IT a MLB;
  - SIA „Hipoteku bankas Nekustama Ipasuma Agentura” (denumită în continuare „HipoNIA”), o companie de administrare a activelor neperformante <sup>(2)</sup> care gestionează un portofoliu de active finanțat exclusiv de MLB.
- (14) În conformitate cu planul de transformare descris la considerentele 45-95 din decizia de inițiere a procedurii, MLB este în curs de a fi transformată în totalitate în bancă de dezvoltare (și anume, o bancă care susține politicile structurale, economice și sociale în numele statului, în conformitate cu misiunea sa publică). În acest scop, aceasta este eliberată de activitățile sale comerciale.
- (15) Letonia a numit un consilier extern independent care să elaboreze un concept pentru instituțiile de dezvoltare din Letonia. La 11 februarie 2011, primul proiect de „Raport privind optimizarea sistemului instituțiilor financiare de dezvoltare din Letonia” a fost prezentat Comisiei și Fondului Monetar Internațional (FMI).
- (16) Proiectul de raport recomandă, printre altele, crearea unei singure instituții de dezvoltare (denumită în continuare „SDI”), recunoscând, în același timp, necesitatea de a asigura independența acesteia prin înființarea sa printr-o lege specială și prin crearea unor organe de decizie independente. În acest context, proiectul de raport identifică necesitatea de a concepe structuri funcționale ale SDI pornind de la zero, pe baza unei revizuirii complete a programelor existente și a nevoilor funcționale și în materie de personal ale acestora, în special în ceea ce privește funcțiile de evaluare și de gestionare a riscurilor.
- (17) De asemenea, raportul subliniază necesitatea intervențiilor statului prin instrumente indirecte (garanții individuale sau de portofoliu, capital de risc, fonduri de tip mezanin etc.), în timp ce se renunță la marile împrumuturi directe și se recurge la intervenții directe numai în unele cazuri specifice și justificate (microcreditare, agricultori etc.).
- (18) Conform proiectului de raport, canalizarea indirectă a creditelor care beneficiază de sprijin din partea statului ar facilita accesul la potențialii beneficiari ai programelor și ar îmbunătăți atât eficiența distribuției din punctul de vedere al costurilor, cât și cooperarea cu sectorul bancar comercial.

## 2.2. Strategia de restructurare: vânzarea de către MLB a activităților sale comerciale

- (19) În conformitate cu memorandumul suplimentar de înțelegere din iulie 2010 (denumit în continuare „SMU”), un consilier independent urma să elaboreze planul de transformare a MLB. Consilierul a fost însărcinat să elaboreze scenarii privind transformarea băncii care să permită fie separarea activelor și pasivelor legate de finanțarea

<sup>(1)</sup> Hipo Fondi este o societate de gestionare a activelor de sine stătătoare având contabilitate și conducere independente. O parte considerabilă a întreprinderii ([42-43] %) aparține acționarilor activi.

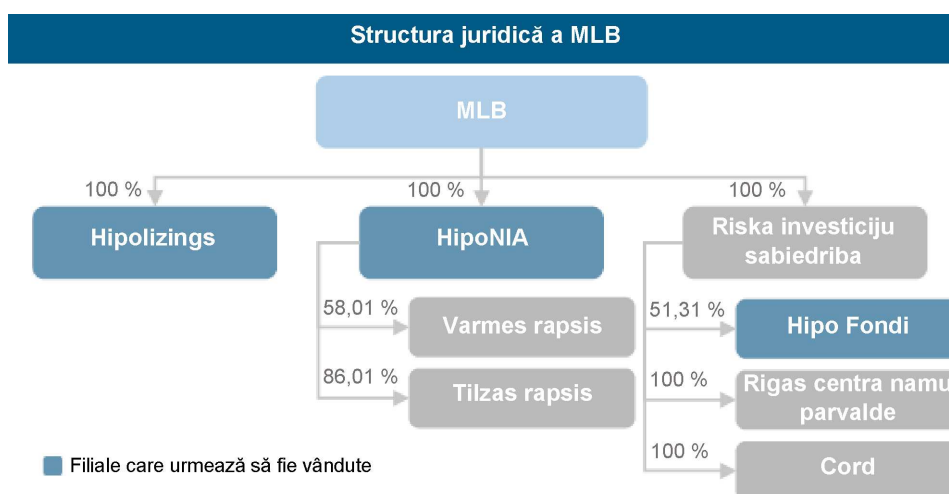
<sup>(2)</sup> În principal, acesta constă în împrumuturi și bunuri imobile.

pentru dezvoltare și privatizarea băncii cu activitățile sale comerciale, fie transformarea băncii într-un mod care să permită punerea în vânzare a activităților comerciale, lăsând deoparte segmentul de dezvoltare.

- (20) După analizarea situației financiare a băncii, consilierul independent a concluzionat, în planul de transformare elaborat în aprilie 2011 („planul de transformare din aprilie 2011”), faptul că scenariul cel mai optimist ar consta în a vinde în pachete activele comerciale ale MLB în timp util.
- (21) La 1 noiembrie 2011, guvernul leton a aprobat strategia de vânzare recomandată în planul de transformare din aprilie 2011 și, în special, vânzarea segmentului comercial al MLB în șase pachete.
- (22) Entitățile care aparțin grupului MLB și care urmau să fie vândute ca entități juridice prin intermediul unei vânzări de acțiuni (*share deal*) sunt indicate în graficul 1.

Graficul 1

**Prezentare generală a entităților juridice care aparțin grupului MLB <sup>(1)</sup>**



Sursă: Autoritățile letone.

- (23) La 31 august 2011, activele și pasivele segmentului comercial al MLB care urmau să fie vândute includeau:

— un portofoliu de credite comerciale și acțiuni deținute la filiale (HipoNIA, Hipolizings și Hipo Fondi) în valoare de 283,8 milioane LVL;

— depozite în valoare de până la 356,1 milioane LVL.

- (24) Procesul de vânzare a fost realizat cu ajutorul unui consilier extern consacrat. Inițial, au fost contactați 121 de cumpărători potențiali. 98 dintre aceștia au primit un teaser, dintre care 18 au semnat un acord privind nedivulgarea datelor, 51 nu au fost interesați și 29 nu au furnizat niciun răspuns. Până la 16 decembrie 2011, la finalul primei faze din procesul de vânzare, au fost primite nouă oferte inițiale. Până la 11 ianuarie 2012, în cadrul celei de a doua faze a procesului de vânzare, trei cumpărători potențiali au prezentat o ofertă îmbunătățită, șase și-au menținut oferta inițială și a fost primită o nouă ofertă. Toți investitorii potențiali au primit acces la camera de date. Pe parcursul acestei etape a procesului, trei cumpărători potențiali s-au retras din proces, iar unul

(<sup>1</sup>) Sunt prezentate numai filialele cu o cotă de peste 50 %.

și-a exprimat interesul numai pentru anumite părți din două pachete (pachetele 2 și 3), dar nu a prezentat o ofertă specifică. Prin urmare, până la 16 martie 2012 au fost primite oferte finale de la patru investitori potențiali, în special pentru unul dintre pachete, deși un cumpărător potențial a prezentat o ofertă pentru trei pachete.

#### Pachete

- (25) Strategia de vânzare aprobată de autoritățile letone la 1 noiembrie 2011 presupunea divizarea inițială a activelor și pasivelor MLB în șase pachete individuale, în conformitate cu testarea interesului prezentat de acestea pe piață. Pe parcursul procesului de vânzare, pachetul 3 a fost împărțit, de asemenea, în două pachete, 3A și 3B. Pachetele au fost vândute unor cumpărători individuali, restul activelor și pasivelor băncii MLB urmând a fi transferate segmentului de dezvoltare. Procesul a fost încheiat și toate pachetele au fost cesionate până la 30 iunie 2013. Pachetele sunt alcătuite din:
1. pachetul 1 <sup>(1)</sup> și pachetul 2 <sup>(2)</sup>, care cuprind cea mai mare parte a creditelor și depozitelor comerciale care au fost vândute. Procesul a fost încheiat efectiv la 24 noiembrie 2012. Restul condițiilor comerciale vor fi stabilite în cursul anului 2013 (despăgubiri de la cumpărător [...] <sup>(\*)</sup> (LVL) [...] și [...] conform condițiilor contractului de vânzare-cumpărare (LVL) [...] cu [...]);
  2. pachetul 5, care cuprinde Hipolizings, filiala specializată în leasing a băncii MLB, și care a fost vândut la 1 august 2012, precum și pachetul 6, care este alcătuit din planurile de pensii din cadrul celui de al doilea pilon, fiind gestionat de Hipo Fondi și care a fost vândut în noiembrie 2012. Vânzarea Hipo Fondi, care reprezintă societatea nominală rămasă, va avea loc în 2013;
  3. pachetul 3, care cuprinde creditele performante destinate dezvoltatorilor imobiliari și construcțiilor. Acesta a fost împărțit în pachetul 3A și 3B în vederea facilitării procesului de cesionare, întrucât nu s-a bucurat de suficient interes pe piață. Pachetul 3A a fost vândut unui investitor privat la 18 iunie 2013, iar pachetul 3B a fost vândut Agenției letone de privatizare (LPA) la 28 iunie 2013;
  4. pachetul 4 <sup>(3)</sup>, care a vizat HipoNIA, a fost vândut către LPA la 28 iunie 2013.
- (26) În ceea ce privește diversele opțiuni de vânzare ale pachetelor 3B și 4, autoritățile letone au considerat că ofertele prezentate de investitori pentru acestea erau inadecvate și nu reflectau adevărata valoare intrinsecă a activelor pe care acestea le conțineau (astfel cum au estimat experții independenți consacrați). Pentru a reduce la minimum pierderile, statul a decis să vândă pachetele 3B și 4 Agenției letone de privatizare.
- (27) În ceea ce privește Hipo Fondi, având în vedere ofertele primite de la investitori, aceasta ar fi putut fi vândută fie prin intermediul unei vânzări a entității juridice pentru continuitatea activității, cu toate activele gestionate de aceasta, fie prin intermediul unei vânzări de active. Potrivit Letoniei, a doua opțiune a fost selectată deoarece, printre alte motive, s-a oferit un preț mai bun pentru vânzarea de active (*asset deal*). Prin urmare, a fost vândută aproape toată activitatea economică a Hipo Fondi, și anume trei planuri de pensii: „Rivjera”, „Safari” și „Jurmala”. În afară de planurile de pensii, Hipo Fondi a gestionat, de asemenea, mai multe portofolii private și fonduri închise de investiții. Unele dintre acestea au fost deja închise, iar restul sunt în curs de încetare. Hipo Fondi va rămâne numai o societate nominală care nu are de gestionat nicio activitate economică efectivă. Restul societății nominale ar fi putut fi lichidat sau vândut. A fost inițiat un proces de vânzare pentru această entitate juridică, iar acționarul minoritar al Hipo Fondi <sup>(4)</sup> și-a exprimat interesul pentru achiziționarea acțiunilor [...]. Autoritățile letone au decis să procedeze la vânzarea către acționarul minoritar datorită rezultatelor financiare mai bune și soluției mai rapide în comparație cu lichidarea. Vânzarea Hipo Fondi este aproape finalizată. Contractul de
- 
- <sup>(1)</sup> Pachetul 1 cuprinde creditele performante acordate persoanelor fizice și întreprinderilor mici, exceptând expunerea la dezvoltatori imobiliari și construcții, care se ridică la aproximativ 94,6 milioane LVL în ceea ce privește valoarea contabilă netă, împreună cu toate depozitele la termen și la vedere ale întreprinderilor mici și ale persoanelor fizice, în valoare de 244 de milioane LVL.
- <sup>(2)</sup> Pachetul 2 cuprinde creditele performante acordate întreprinderilor mari, exceptând expunerea la dezvoltatori imobiliari și construcții, care se ridică la aproximativ 27,4 milioane LVL în ceea ce privește valoarea contabilă netă, împreună cu toate depozitele la termen și la vedere ale întreprinderilor mari, în valoare de 103 milioane LVL.
- <sup>(\*)</sup> Informații confidențiale; omisiunile figurează ca [...].
- <sup>(3)</sup> Pachetul 4 cuprinde acțiunile HipoNIA și împrumutul intragrup în valoare de 41,3 milioane LVL acordat de banca MLB întreprinderii HipoNIA; la momentul vânzării, activele HipoNIA vor consta, în principal, din credite neperformante (denumite în continuare „NPL”).
- <sup>(4)</sup> Acționarul minoritar al Hipo Fondi care achiziționează societatea nominală nu are legătură cu cumpărătorul activelor gestionate anterior de Hipo Fondi.

vânzare a fost semnat, dar vânzarea nu a avut încă loc, întrucât achiziția este în curs de revizuire de către supraveghetorul leton, Comisia pieței financiare și de capital (denumită în continuare „FCMC”). Hipo Fondi nu deține drepturi de proprietate intelectuală înregistrate și marca înregistrată „hipo”, drepturile conexe fiind deținute de banca MLB. Ca parte a unui acord cu cumpărătorul, MLB nu a formulat obiecții cu privire la utilizarea termenului „hipo” în denumirea Hipo Fondi.

- (28) În ceea ce privește vânzarea HipoNIA, la 20 iunie 2013, MLB a transferat capital în valoare de [...] LVL către HipoNIA. Recapitalizarea a fost necesară deoarece transferul HipoNIA de la MLB la LPA a avut loc la o valoare contabilă de [...], cu o diferență în valoare de [...] LVL. Diferența a fost [...] de MLB, întrucât aceasta era o condiție prealabilă atât pentru ca Trezoreria de stat să acorde împrumutul în favoarea HipoNIA, cât și pentru ca LPA să achiziționeze acțiunile HipoNIA. [...] valoarea totală netă care revine MLB din tranzacție se ridică la [...] LVL (și anume la valoarea contabilă netă de [...], la momentul inițierii tranzacției).

Tabelul 1

## Prezentare generală a pachetelor și a condițiilor vânzării acestora

în LVL 000	Conținut	Starea actuală	Investitor	Va- loare con- tabilă brută	Va- loare con- tabilă netă	Prețul final/ Valoarea economică pe termen lung	Actu- aliza- re brută	Actu- aliza- re netă	Pier- dere brută	Pier- dere netă
Pachetul 1	Creditele perfor- mante acordate per- soanelor fizice și în- treprinderilor mici	Vândut	Swedbank	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]
Pachetul 2	Creditele perfor- mante acordate în- treprinderilor mari	Vândut	Swedbank	[...]	—	—	[...]	—	[...]	—
Pache- tul 3A	Creditele perfor- mante destinate dez- voltatorilor imobi- liari și construcțiilor	Vândut	Investitor 2	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]
Pache- tul 3B		În curs	Agenția de privatizare	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]
Pachetul 4	HipoNIA: societatea de gestionare a acti- velor neperformante	În curs	Agenția de privatizare	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]
Pachetul 5	Hipolizings: societate de leasing (vehi- cule...)	Vândut	Swedbank	[...]	—	[...]	[...]	[...]	[...]	—
Pachetul 6	Hipo Fondi: gestio- narea activelor fon- dului de pensii obli- gatorii de stat	Vândut	Banca SEB	—	—	[...]	—	—	[...]	[...]

Sursă: Autoritățile letone.

- (29) Suma totală generată de procesul de vânzare este puțin mai mare decât cea prevăzută în scenariul de bază pentru actualizări de bază în strategia de vânzări, dacă actualizările brute din strategia de vânzări sunt aplicate la valorile contabile brute. S-a înregistrat o pierdere de 53,1 milioane LVL față de pierderea estimată de 56,8 milioane LVL.

#### Încetarea activității de valori mobiliare

- (30) MLB reziliază contractele de servicii de custodie încheiate cu clienții săi. Aceasta va dezafecta infrastructura IT aferentă și va realoca sau concedia angajați.
- (31) MLB va înceta pe deplin în practică activitatea de valori mobiliare. Aceasta va păstra numai conturile a aproximativ 100 de clienți, dintre care niciunul nu poate fi contactat (în principal deoarece majoritatea sunt decedați). Întrucât, din punct de vedere legal, banca nu poate vinde imediat valorile mobiliare ale unor astfel de clienți inactivi, MLB intenționează 1) să obțină o licență pentru exploatarea conturilor de valori mobiliare ale clienților în cauză și 2) să revoce licența bancară integrală care acoperea, de asemenea, serviciile de custodie.

### 2.3. Strategia de restructurare: crearea SDI

- (32) Se preconizează că activitățile comerciale rămase după vânzare vor fi transferate segmentului de dezvoltare: acestea includ, printre altele, active lichide în valoare de 20,3 milioane LVL; alte active în valoare de 7,6 milioane LVL; depozite la vedere în valoare de 5,9 milioane LVL și depozite la termen în valoare de 1 milion LVL; alte elemente de pasiv în valoare de 1,7 milioane LVL; capitaluri proprii neachitate de 19,2 milioane LVL.
- (33) După vânzarea activităților comerciale, începând cu 30 iunie 2013, se așteaptă ca activitatea MLB să fie constituită exclusiv din activități de dezvoltare. Aceasta va deține active în valoare de aproximativ 222,3 milioane LVL.
- (34) În SMU, Letonia și-a asumat următoarele angajamente față de Uniune și de FMI:
- (a) După cesionarea activelor comerciale ale MLB, Letonia va realiza fuziunea dintre partea de dezvoltare a MLB și alte instituții de stat pentru a crea SDI. SDI va pune în aplicare programele de ajutoare de stat prin intermediul instrumentelor financiare gestionate în prezent de MLB, Agenția letonă de garantare, Fondul pentru dezvoltare rurală și Fondul de investiții pentru mediu <sup>(1)</sup>.
- (b) SDI nu va avea posibilitatea să atragă depozite private. Se va evita acordarea de împrumuturi directe, cu excepția cazului în care programele concesionale sunt deja aprobate sau în situațiile în care împrumutul: (i) este asociat cu livrarea de produse care nu sunt oferite de băncile comerciale sau de instituțiile financiare nebankare; (ii) depinde de cunoștințe foarte specializate pe care băncile comerciale sau instituțiile financiare nebankare nu le dețin; sau (iii) are un volum prea mic sau prea riscant pentru a prezenta interes pentru băncile comerciale sau instituțiile financiare nebankare.
- (c) MLB nu va începe noi programe de împrumut direct până la aprobarea planului de acțiune pentru SDI; toată finanțarea alocată băncii MLB pentru punerea în aplicare a instrumentelor naționale de inginerie financiară trebuie să fie protejată și transferată în totalitate către SDI odată ce aceasta este înființată. Pentru a îmbunătăți monitorizarea și transparența profesională în momentul în care SDI este instituită, va fi creat un Consiliu consultativ, prezidat de Ministerul Finanțelor și compus din reprezentanți ai ministerelor-cheie, ai partenerilor sociali, ai Asociației băncilor comerciale și ai unor instituții financiare internaționale renumite, cu experiență în activitățile de dezvoltare.
- (d) După ce părțile comerciale ale MLB au fost vândute sau transferate LPA, băncii nu i se va permite să atragă noi depozite private. FCMC va asigura respectarea acestui angajament.

<sup>(1)</sup> În temeiul SMU, autoritățile letone trebuiau să prezinte un plan de acțiune cu privire la fuziune până la 30 iunie 2013. Cu toate acestea, progresele au fost lente, mai ales întrucât Ministerul Economiei și Finanțelor nu au fost în măsură să convină asupra instituției care urma să fie responsabilă de supravegherea SDI.

#### 2.4. Descrierea măsurilor care fac obiectul prezentei decizii

- (35) În ceea ce privește activitățile de dezvoltare ale MLB, Comisia ia act de intenția Letoniei de a optimiza sistemul instituțiilor financiare de dezvoltare prin consolidarea acestora în SDI. În decizia de inițiere a procedurii, s-a estimat că MLB va efectua activități de dezvoltare numai până la instituirea SDI, care urma să aibă loc la 31 decembrie 2012. Cu toate acestea, procesul a fost amânat și este încă în curs de desfășurare. Întrucât autoritățile letone nu au finalizat proiectul SDI, prezenta decizie vizează numai partea comercială a MLB. Prin urmare, partea de dezvoltare a MLB va fi evaluată într-o decizie finală separată.
- (36) În decizia de inițiere a procedurii, următoarele măsuri acordate de Letonia părții comerciale a MLB au fost aprobate temporar ca ajutor de salvare:
- (a) o măsură de recapitalizare în valoare de 70,2 milioane LVL acordată la 23 martie 2010;
  - (b) o măsură de recapitalizare în valoare de 50 de milioane LVL acordată la sfârșitul anului 2011 (măsură acordată sub formă de lichidități care vor fi transformate în capital);
  - (c) o facilitate de lichiditate de tip standby în valoare de până la 250 de milioane LVL;
  - (d) garanțiile acordate creditorilor internaționali ai segmentului comercial al MLB în valoare de până la 32 de milioane LVL, precum și
  - (e) sprijinul pentru asigurarea lichidității în valoare de până la 60 de milioane LVL pentru lichidarea solvabilă a activelor toxice în cadrul HipoNIA.
- (37) Letonia a prezentat informații cu privire la utilizarea ajutorului de stat pentru lichidarea segmentului comercial al MLB, modificate astfel încât să ia în considerare punerea în aplicare a strategiei de vânzări.
- (38) Valoarea totală a capitalului necesar din măsura descrisă în considerentul 36 litera (b) a fost mai mică decât se planificase inițial, ridicându-se la 25 de milioane LVL, în loc de 50 de milioane LVL, întrucât autoritățile letone au decis că MLB ar funcționa fără licență bancară, ceea ce ar diminua valoarea capitalului necesar. Majorarea de capital în valoare de 25 de milioane LVL a avut loc în iunie 2012 <sup>(1)</sup>.
- (39) Facilitatea de lichiditate de tip standby în valoare de până la 250 de milioane LVL descrisă în considerentul 36 litera (c) a fost aprobată temporar și pusă la dispoziția MLB începând cu 1 ianuarie 2012 și până la finalizarea procesului de vânzare, pentru a fi disponibilă în cazul unor evenimente care necesită lichidități urgente. Începând cu 30 mai 2013, sprijinul pentru asigurarea lichidității utilizat a fost semnificativ mai scăzut decât suma maximă prevăzută (50 de milioane LVL), întrucât nu a existat nicio retragere de depozite și procesul de transformare s-a derulat fără probleme. În prezent, există un sold de 25 de milioane LVL, care se estimează că va fi rambursat până la 31 decembrie 2013.
- (40) Garanțiile în valoare de până la 32 de milioane LVL descrise în considerentul 36 litera (d) urmau să fie furnizate creditorilor internaționali ai MLB pentru segmentul său comercial. Întrucât vânzarea segmentului comercial al MLB și transformarea MLB într-o bancă de dezvoltare ar putea fi considerate evenimente de nerambursare în temeiul contractelor corespunzătoare, această măsură era necesară pentru a garanta datoriile în cazul în care creditorii internaționali respectivi solicitau MLB plata anticipată a împrumuturilor. Cu toate acestea, valoarea garanțiilor necesare pentru partea comercială a fost mai mică decât valoarea de 32 de milioane LVL preconizată, întrucât numai câțiva creditorii internaționali au solicitat măsuri de siguranță suplimentare. Începând cu 30 mai 2013, nivelul garanțiilor necesare a fost estimat la 12,4 milioane LVL.
- (41) Sprijinul pentru asigurarea lichidității acordat HipoNIA, descris în considerentul 36 litera (e) s-a dovedit a fi mai mare decât suma aprobată temporar de Comisie, ridicându-se la 71 de milioane LVL, în loc de 60 de milioane LVL. Creșterea a fost necesară deoarece o parte din pachetul 3 nu era vândută pe piață, fiind transferată în schimb către HipoNIA și crescând, astfel, valoarea finanțării necesare. Se estimează că sprijinul pentru asigurarea lichidității va fi rambursat până la 31 decembrie 2018.

<sup>(1)</sup> Prin urmare, valoarea totală a recapitalizării din 2010 și, respectiv, 2012 se ridică la 95,2 milioane LVL (70,2 milioane LVL plus 25,0 milioane LVL).

- (42) Prin urmare, Letonia a solicitat Comisiei să aprobe majorarea sprijinului pentru asigurarea lichidității cu 11 milioane LVL. În acest context, Letonia susține că valoarea totală a ajutorului necesar pentru eliminarea treptată a segmentului comercial al MLB este mai mică decât valoarea ajutorului aprobat temporar.

Tabelul 2

**Prezentare generală a ajutoarelor de stat aprobate în raport cu ajutoarele de stat acordate**

(situația în mai 2013)

<b>Sprijin pentru asigurarea lichidității acordat MLB</b>	
Cuquantumul aprobat în prealabil de către Comisie la 26 ianuarie 2012	<b>250,0 milioane LVL</b>
Suma acordată în decembrie 2011	<b>50,0 milioane LVL</b>
<b>Sprijin pentru asigurarea lichidității acordat HipoNIA</b>	
Cuquantumul aprobat în prealabil de către Comisie la 26 ianuarie 2012	<b>60,0 milioane LVL</b>
Suma acordată în iunie 2013	<b>71,0 milioane LVL</b>
<b>Garanții</b>	
Cuquantumul aprobat în prealabil de către Comisie la 26 ianuarie 2012	<b>32,0 milioane LVL</b>
Suma acordată în iunie 2012	<b>12,4 milioane LVL</b>
<b>Capital</b>	
Cuquantumul aprobat în prealabil de către Comisie la 26 ianuarie 2012	<b>70,2 + 50,0 milioane LVL</b>
Suma acordată în iunie 2012	<b>70,2 + 25,0 milioane LVL</b>
<b>Valoarea totală a ajutoarelor de stat</b>	
<b>Cuquantumul aprobat în prealabil de către Comisie la 26 ianuarie 2012</b>	<b>462,2 milioane LVL</b>
<b>Estimarea actuală a valorii măsurilor de ajutor</b>	<b>228,6 milioane LVL</b>

**2.5. Motivele pentru inițierea procedurii oficiale de investigare**

- (43) Comunicarea privind restructurarea <sup>(1)</sup> stabilește normele de stat aplicabile în cazul restructurării instituțiilor financiare în contextul crizei actuale. În conformitate cu dispozițiile Comunicării privind restructurarea, pentru a fi compatibilă cu piața internă în temeiul articolului 107 alineatul (3) litera (b) din tratat, restructurarea unei instituții financiare în contextul actualei crize financiare trebuie:

- să includă o contribuție proprie suficientă a beneficiarului (repartizarea sarcinilor);
- să conțină suficiente măsuri de limitare a denaturării concurenței;

<sup>(1)</sup> Comunicarea Comisiei privind restabilirea viabilității și evaluarea măsurilor de restructurare luate în sectorul financiar, în contextul crizei actuale, în conformitate cu normele privind ajutoarele de stat (JO C 195, 19.8.2009, p. 9).

— să conducă la restabilirea viabilității băncii sau să demonstreze modul în care aceasta poate fi lichidată într-o manieră ordonată.

- (44) În decizia de inițiere a procedurii, Comisia a aprobat temporar ajutorul de salvare, considerând că măsurile descrise în considerentul 36 erau adecvate, întrucât acestea urmăreau eliminarea amenințării la adresa economiei letone care decurge din problemele MLB. De asemenea, Comisia a considerat că măsurile respective erau necesare și au fost cele mai avantajoase opțiuni pentru guvernul leton pentru eliminarea treptată a activităților comerciale ale băncii. Cu toate acestea, Comisia avea îndoieli cu privire la proporționalitatea ajutorului și a solicitat informații suplimentare în acest sens.

#### Garanții împotriva denaturării nejustificate a concurenței – Încetarea activităților comerciale

- (45) Conform strategiei de vânzare, cea mai mare parte a activităților economice ale segmentului comercial al MLB ar urma să înceteze și să fie vândută în pachete, urmând ca filialele Hipolizings and Hipo Fondi să fie vândute separat de bancă; Comisia a salutat această decizie.
- (46) În ceea ce privește lichidarea într-un mod ordonat, Comisia a concluzionat că erau necesare informații suplimentare cu privire la compatibilitatea ajutorului pentru încetarea activităților comerciale ale MLB. În special, Comisia a solicitat autorităților letone să prezinte etapele exacte prevăzute pentru vânzarea activităților, precum și informații suplimentare referitoare la activitățile care nu puteau fi vândute.
- (47) În ceea ce privește activitățile economice care urmau să continue, numai două entități, și anume Hipolizings și Hipo Fondi, urmau să fie vândute ca entități juridice independente. Cu toate acestea, având în vedere prezența limitată pe piață <sup>(1)</sup> a acestora și vânzarea lor în timp util de către bancă, Comisia a ajuns la concluzia preliminară că măsurile de ajutor au fost adecvate.

#### Restabilirea viabilității pe termen lung a activităților economice ale grupului MLB

- (48) În decizia de inițiere a procedurii, Comisia a solicitat autorităților letone să furnizeze informații suplimentare privind asigurarea faptului că entitățile care vor rămâne independente (Hipolizings și Hipo Fondi) vor fi viabile după vânzare. Mai precis, Comisia a dorit să știe cine le va furniza infrastructurile sau finanțarea necesară în locul MLB după vânzare.

#### Lichidarea ordonată a activităților comerciale nevândute

- (49) Cu toate că strategia de vânzare oferă informații cu privire la condițiile necesare pentru o lichidare ordonată a activităților comerciale, în decizia de inițiere a procedurii Comisia și-a exprimat îndoielile cu privire la existența unor garanții suficiente împotriva denaturării nejustificate a concurenței.
- (50) În special, Comisia a invitat autoritățile letone să finalizeze vânzările în timp util și să propună măsuri suplimentare pentru a asigura că banca oferă prețuri neatractive pentru propriile produse comerciale și că instituie plafoane pentru avansuri la creditele existente.

### 3. OBSERVAȚIILE PĂRȚILOR INTERESATE

- (51) Comisia nu a primit nicio observație din partea părților interesate.

<sup>(1)</sup> Hipolizings deține o cotă de piață de 5 % din piața de leasing și Hipo Fondi deține o cotă de piață de 4 % din piața de gestionare a pensiilor de nivelul doi.

**4. OBSERVAȚIILE LETONIEI CU PRIVIRE LA DECIZIA DE INIȚIERE A PROCEDURII**

- (52) La 5 aprilie 2012, Letonia a prezentat observații cu privire la decizia de inițiere a procedurii, completându-și ulterior poziția prin prezentări periodice de informații până în iunie 2013 <sup>(1)</sup>.
- (53) În ansamblu, Letonia consideră că toate criteriile referitoare la compatibilitatea ajutoarelor de stat au fost îndeplinite în ceea ce privește MLB, întrucât: (i) segmentul comercial a fost lichidat; (ii) restul segmentului de dezvoltare operează cu o gamă (sferă) strictă de produse; și (iii) licența instituției rămase va fi revocată, prin urmare, aceasta nu va concura cu băncile comerciale în ceea ce privește finanțarea.
- (54) În ceea ce privește *segmentul de dezvoltare* al MLB, Letonia a prezentat informații detaliate <sup>(2)</sup>. Cu toate acestea, Letonia clarifică faptul că nu s-a ajuns încă la un acord definitiv în ceea ce privește crearea SDI, care se presupune că va prelua segmentul de dezvoltare al MLB. Letonia a afirmat că un plan de acțiune comun privind instituirea SDI din partea ministerelor în cauză și a experților externi trebuie adoptat la 2 august 2013 și că lucrările vor continua pe parcursul anului 2013. Cu toate acestea, data finală pentru crearea SDI este încă neclară.
- (55) Din acest motiv, Letonia a solicitat ca evaluarea ajutorului de stat acordat pentru instituirea SDI să facă obiectul unei proceduri separate și nu al procedurii privind segmentul comercial al MLB.
- (56) În ceea ce privește *garanțiile împotriva denaturării nejustificate a concurenței*, Letonia consideră că măsurile puse în aplicare asigură faptul că nu există o concurență directă între segmentul comercial al MLB și alte bănci comerciale. MLB a oprit activitatea de acordare de împrumuturi noi începând din noiembrie 2009. În ceea ce privește depozitele, gestionarea activă a bazei de depozite a fost necesară inițial pentru a evita acordarea de ajutoare de stat suplimentare sub formă de sprijin pentru asigurarea lichidității până la finalizarea vânzării. În cele din urmă, depozitele legate de segmentul comercial al MLB au fost vândute ca parte a pachetelor 1 și 2, în timp ce operațiunile de plată cu cardul și cele efectuate prin rețeaua de bancomate au fost eliminate.
- (57) HipoNIA, care a dobândit portofoliile de credite de la MLB, nu oferă finanțare suplimentară clienților săi. În special, având în vedere situația împrumuturilor în cauză (aproape toate au întârzieri de peste 90 de zile, înregistrându-se deja tentative de restructurare), în aproape toate cazurile HipoNIA reintră în posesia bunului.
- (58) În ceea ce privește *segmentul comercial*, Letonia a prezentat un calendar complet pentru vânzarea sau lichidarea activelor, a stabilit etapele-cheie ale procesului și a informat Comisia cu privire la progresele înregistrate și la datele efective ale contractelor de vânzare. Letonia a afirmat că toate pozițiile din bilanț referitoare la segmentul comercial vor fi eliminate până în ianuarie 2014.
- (59) Letonia a furnizat o prezentare detaliată privind valoarea ajutoarelor de stat acordate efectiv segmentului comercial al băncii MLB (și anume, sprijinul pentru asigurarea lichidității în valoare de 50 de milioane LVL acordat MLB, garanțiile de stat în valoare de 12,4 milioane LVL, măsurile de capital în valoare de 95,2 milioane LVL și sprijinul pentru asigurarea lichidității în valoare de 71 de milioane LVL acordat HipoNIA). Letonia a subliniat că ajutorul total de care are nevoie MLB pentru partea sa comercială este mai redus decât s-a prevăzut inițial (și decât ajutorul aprobat cu titlu temporar, în decizia de inițiere a procedurii).
- (60) Potrivit Letoniei, niciuna dintre măsurile de ajutor nu aduce beneficii directe activităților comerciale care vor fi continuate de Hipolizings și de Hipo Fondi după vânzarea acestora. Activitatea de bază a MLB a fost divizată în trei pachete și vândută sub formă de vânzare de active. Niciunul dintre pachete nu constituie o întreprindere în sensul articolului 107 alineatul (1) din tratat; prin urmare, Letonia consideră că activitatea economică nu este continuată după vânzare și că pachetele nu beneficiază de ajutorul de stat primit anterior vânzării.
- (61) Letonia consideră că numai vânzarea pachetului 4 (Hipolizings) poate constitui o continuare a activității economice. Cu toate acestea, Hipolizings va reprezenta o parte foarte redusă din grupul din care face parte cumpărătorul său (mai puțin de 0,1 %) și [...]. [...]. Vânzarea va asigura viabilitatea pe termen lung a entității și nu va pune în pericol viabilitatea cumpărătorului. De asemenea, Hipolizings are numai o cotă de piață foarte mică, de 5 %. În plus, aceasta a beneficiat numai într-o mică măsură și indirect de ajutoarele acordate MLB:

<sup>(1)</sup> Principalele observații au fost primite la 15 aprilie 2013 și la 3 iunie 2013.

<sup>(2)</sup> Informațiile cu privire la segmentul de dezvoltare nu sunt reproduse în detaliu deoarece nu fac obiectul prezentei decizii.

acordurile contractuale existente nu au trebuit să fie reziliate în mod neașteptat și, la fel precum alte societăți deținute de bancă, nu a trebuit să fie vândută de un proprietar aflat în dificultate. Având în vedere valoarea foarte limitată a ajutorului acordat Hipolizings, Letonia consideră că, după vânzare și integrarea completă cu cumpărătorul, Hipolizings nu va beneficia de ajutor.

- (62) În ceea ce privește societatea nominală Hipo Fondi vândută unui investitor privat, Letonia se angajează să [...].
- (63) În ceea ce privește transferul de active de la MLB către HipoNIA și vânzarea ulterioară a acestora, Letonia este de acord cu constatările preliminare ale Comisiei, prezentate în decizia de deschidere a procedurii, conform cărora transferul nu implică ajutor de stat.
- (64) În ceea ce privește majorarea de capital pentru segmentul comercial din 2012, Letonia a explicat că aceasta s-a desfășurat în două părți: prima a fost legată de vânzarea pachetelor 1, 2, 3, 5 și 6, în timp ce a doua a fost legată de vânzarea pachetului 4. Valoarea capitalului a fost menținută la nivelul minim și a fost calculată astfel încât să asigure adecvarea capitalului de reglementare pentru segmentul comercial ca urmare a pierderilor din vânzări.
- (65) În ceea ce privește facilitatea de lichiditate de tip standby acordată în contextul restructurării, Letonia a susținut că sprijinul acordat segmentului comercial a fost de natură temporară pentru a asigura realizarea vânzării într-o manieră adecvată. Potrivit Letoniei, valoarea redusă și natura temporară a acesteia au redus posibilele denaturări ale concurenței la un nivel minim.
- (66) În cele din urmă, Letonia s-a angajat să prezinte rapoarte de monitorizare cu privire la restructurarea MLB, inclusiv cu privire la lichidarea activităților comerciale nevândute și la evaluarea *ex post* a lichidării.

## 5. EVALUAREA MĂSURILOR

### 5.1. Existența unui ajutor în sensul articolului 107 alineatul (1) din tratat

- (67) În conformitate cu dispozițiile articolului 107 alineatul (1) din tratat, cu excepția derogărilor prevăzute de tratat, sunt incompatibile cu piața internă, în măsura în care afectează comerțul între statele membre, ajutoarele acordate de state sau prin intermediul resurselor de stat, în orice formă, care denaturează sau amenință să denatureze concurența prin favorizarea anumitor întreprinderi sau a producției anumitor bunuri.

#### Beneficiarii ajutorului

- (68) Astfel cum este prevăzut în considerentul 145 din decizia de inițiere a procedurii, atunci când se evaluează măsurile pentru a stabili dacă acestea constituie ajutor de stat, este necesar să se facă distincția între activitățile prezente și viitoare de bancă de dezvoltare desfășurate de MLB, pe de o parte, și celelalte activități comerciale desfășurate de MLB în perioada de tranziție (eliminare treptată), pe de altă parte. Autoritățile letone au prezentat date care demonstrează modul în care măsurile au adus beneficii unui segment sau altuia.
- (69) Domeniul de aplicare al prezentei decizii include numai măsurile de ajutor acordate părții comerciale a băncii MLB. Condițiile de funcționare ale părții de dezvoltare a MLB, care se preconizează că va fi continuată de o instituție de dezvoltare ce urmează să fie instituită, vor fi analizate în cadrul unei alte decizii finale.
- (70) Prin urmare, prezenta decizie va evalua numai măsurile acordate de Letonia în favoarea părții comerciale a MLB, în măsura în care acestea sunt necesare pentru restructurarea segmentului comercial al MLB.

- (71) Trebuie reamintit faptul că, pentru a evalua măsurile care aduc beneficii segmentului comercial al băncii, este important să se verifice dacă și în ce măsură activitatea economică continuă sau este dizolvată după vânzarea activelor și pasivelor comerciale <sup>(1)</sup>. În acest sens, Comisia constată că, prin vânzarea pachetelor 3A (unui investitor privat), 3B și 4 (către LPA pentru lichidare treptată) până la 30 iunie 2013, activitățile economice din fosta parte comercială a MLB au fost dizolvate. De asemenea, trebuie remarcat faptul că o mare parte dintre activele care au fost gestionate anterior de Hipo Fondi a fost vândută separat de societatea respectivă, prin intermediul unei vânzări de active. Comisia consideră că vânzarea sub formă de pachete, care a permis diferiților cumpărători să liciteze pentru părți separate de active și pasive comerciale ale MLB, contribuie efectiv la lichidarea activităților comerciale ale MLB. Trebuie remarcat faptul că banca a încercat de mai multe ori să vândă bunurile nevândute care urmează, în cele din urmă, să fie transferate către LPA, reorganizând pachetele și renegociind ofertele cu potențiali investitori. Prin urmare, MLB pare să fi epuizat toate oportunitățile disponibile pe piață pentru vânzarea celor mai toxice active la un preț rezonabil, și anume un preț mai mare decât valoarea lor economică pe termen lung, astfel cum a estimat un consultant extern consacrat.
- (72) În ceea ce privește activitățile auxiliare de natură comercială ale MLB, Letonia a furnizat, de asemenea, suficiente informații conform cărora acestea au fost deja sau vor fi finalizate în viitorul apropiat. Societatea nominală Hipo Fondi, care va rămâne după vânzarea activelor pe care le gestionează, va fi vândută în lunile următoare, activitatea de valori mobiliare va înceta, iar RIS, care în prezent este o simplă societate holding care deține acțiuni la Hipo Fondi și la două societăți aflate în stare de insolvență, va fi lichidată. Se preconizează că licența bancară a MLB va fi revocată până la data de 31 decembrie 2013.
- (73) În ceea ce privește Hipolizings, aceasta a fost vândută ca o entitate juridică prin intermediul unei vânzări de acțiuni (*share deal*). Letonia a susținut că Hipolizings nu a beneficiat în mod direct de sprijinul acordat societății sale mamă, MLB <sup>(2)</sup>. În ceea ce privește potențialele măsuri de salvare a activelor descrise în considerentele 165-170 din decizia de inițiere a procedurii, trebuie reamintit faptul că, înainte de vânzarea Hipolizings, cele mai toxice active ale MLB au fost transferate la nivel intern către HipoNIA. În decizia de inițiere a procedurii, Comisia a ajuns la concluzia că transferul intern de active ar putea constitui o măsură de salvare a activelor în favoarea Hipolizings și Hipo Fondi numai în cazul și în măsura în care acestea au beneficiat de transferurile respective. Având în vedere confirmarea Letoniei potrivit căreia niciun activ nu a fost transferat de la Hipolizings către HipoNIA, se poate concluziona că Hipolizings nu a primit nicio măsură de salvare a activelor de care să beneficieze în mod direct activitățile sale. Cu toate acestea, astfel cum a confirmat Letonia, nu poate fi exclus faptul că Hipolizings a profitat într-o măsură limitată de ajutorul acordat MLB, în măsura în care acordurile contractuale existente ale Hipolizings nu au trebuit reziliate în mod neașteptat și în măsura în care aceasta nu trebuia vândută de un proprietar aflat în dificultate. Prin urmare, Comisia concluzionează că Hipolizings a beneficiat de ajutorul acordat băncii MLB, chiar și în mod indirect, într-o măsură foarte redusă.
- (74) În ceea ce privește Hipo Fondi, Comisia observă că, atunci când Hipo Fondi a fost vândută acționarului său minoritar, aceasta nu era decât o societate fictivă. Letonia a confirmat că celelalte portofolii private și fonduri închise de investiții gestionate de Hipo Fondi fie fuseseră deja închise, fie sunt în curs de închidere, fie vor fi lichidate. De asemenea, Letonia s-a angajat să [...].
- (75) Având în vedere cele de mai sus, se poate concluziona că Hipo Fondi va rămâne numai o societate nominală, care nu are nicio activitate economică efectivă de gestionat. Având în vedere că societatea nominală pune capăt activităților desfășurate anterior de Hipo Fondi în calitate de filială a MLB și că aceasta nu desfășoară imediat nicio nouă activitate economică, se poate concluziona că nu există nicio continuitate între Hipo Fondi ca întreprindere care a făcut parte din grupul MLB și noua entitate, și anume Hipo Fondi care este deținută de noul proprietar și care desfășoară noi activități economice, în cazul în care acestea există. Prin urmare, societatea nominală Hipo Fondi nu poate fi considerată o societate care beneficiază de ajutorul acordat anterior MLB.
- (76) În ceea ce privește HipoNIA, aceasta va conține activele fostului segment comercial al MLB aflat în lichidare și va funcționa numai pentru o perioadă limitată de timp. Cu toate acestea, în conformitate cu practica decizională consacrată, măsurile care vizează lichidarea activităților comerciale pot constitui, de asemenea, ajutor de stat <sup>(3)</sup>.

<sup>(1)</sup> A se vedea considerentul 153 din decizia de inițiere a procedurii.

<sup>(2)</sup> A se vedea considerentul 60.

<sup>(3)</sup> A se vedea, de exemplu, deciziile Comisiei din 25 octombrie 2010 în cazul N 560/09 – Ajutor pentru lichidarea Băncii Fionia (JO C 76, 10.3.2011, p. 3), din 23 aprilie 2010, în cazul N 194/09 – Ajutor de lichidare pentru Bradford & Bingley (JO C 143, 2.6.2010, p. 22), și decizia din 5 noiembrie 2008 în cazul NN 39/08 – Ajutor de lichidare pentru Banca Roskilde (JO C 12, 17.1.2009, p. 3).

- (77) În ceea ce privește întreprinderile care sunt cumpărătorii pachetelor, Comisia observă că, pe baza informațiilor prezentate de Letonia, procesul de vânzare s-a desfășurat în mod deschis și nediscriminatoriu, în condițiile pieței și cu scopul de a crește prețul pentru anumite pachete.
- (78) În ceea ce privește transferul HipoNIA la o valoare sub valoarea de piață, Comisia confirmă concluzia preliminară din decizia de inițiere a procedurii conform căreia cumpărătorul acesteia, LPA, nu poate fi considerat beneficiarul ajutorului, întrucât nu desfășoară activități economice, fiind numai o agenție a statului leton (<sup>1</sup>).
- (79) Pe această bază, Comisia consideră că nu a fost acordat niciun ajutor întreprinderilor care sunt cumpărătorii activelor și pasivelor comerciale ale MLB.
- (80) În concluzie, după vânzarea tuturor pachetelor constând din fostele activități comerciale ale MLB, care a fost încheiată până în prezent, măsurile de ajutor aduc beneficii numai activităților comerciale ale MLB care continuă, după vânzare, prin HipoNIA și Hipolizings.

#### Măsuri de ajutor

- (81) Astfel cum s-a arătat în considerentul 73, Hipolizings a beneficiat (deși numai într-o mică măsură) de ajutorul acordat MLB. După cum s-a menționat mai sus, acordurile sale contractuale nu au trebuit reziliate în mod neașteptat și societatea nu a trebuit să fie vândută de un proprietar aflat în dificultate, ceea ce ar fi putut conduce la o vânzare în regim de urgență. Caracterul limitat al avantajului sau faptul că acesta nu poate fi cuantificat nu modifică evaluarea Comisiei în această privință.
- (82) Având în vedere că Hipolizings este activă în sectorul financiar, orice avantaj din resurse de stat de care beneficiază activitatea acesteia ar putea afecta comerțul în interiorul Uniunii și ar putea denatura concurența. Prin urmare, măsurile trebuie privite ca având potențialul de a denatura concurența și de a afecta schimburile comerciale dintre statele membre. Avantajul a fost acordat prin intermediul resurselor de stat și este selectiv, întrucât aduce beneficii numai unui grup financiar.
- (83) Având în vedere considerentele anterioare, Comisia concluzionează că avantajul indirect conferit Hipolizings prin măsurile de ajutor acordate MLB constituie ajutor de stat în sensul articolului 107 alineatul (1) din tratat.
- (84) În ceea ce privește măsura de ajutor sub formă de lichidități acordată HipoNIA, care este menținută pe durata etapei de restructurare, chiar dacă este vorba despre o sumă mai mare, s-a stabilit deja în decizia de inițiere a procedurii că măsura respectivă constituie ajutor de stat. Comisia nu are niciun motiv să își modifice evaluarea anterioară în funcție de valoarea majorată a sprijinului pentru asigurarea lichidității. Modificarea cuantumului măsurii nu afectează calificarea sa drept ajutor. Prin urmare, Comisia concluzionează că sprijinul pentru asigurarea lichidității în valoare de 71 de milioane LVL acordat HipoNIA constituie ajutor de stat.
- (85) În ceea ce privește celelalte măsuri de ajutor acordate MLB, societatea-mamă a HipoNIA, avantajul care rezultă din acestea nu aduce beneficii HipoNIA. Toate celelalte măsuri de ajutor acordate MLB au avut scopul și efectul de a susține activitățile MLB pentru o perioadă mai lungă de timp decât ar fi fost posibil în caz de insolvență și de lichidare imediată. Atunci când acestea au fost acordate MLB, HipoNIA funcționa ca societate de gestionare a activelor toxice din cadrul grupului MLB. Având în vedere că activitățile HipoNIA au fost limitate la lichidarea activelor fără întârziere, fără avansuri acordate clienților, acestea au fost parte integrantă a procesului de lichidare. Prin urmare, ajutorul indirect provenit din alte măsuri de ajutor acordate segmentului comercial al MLB poate fi exclus în cazul HipoNIA.

#### 5.2. Compatibilitatea ajutorului cu piața internă

- (86) Astfel cum s-a constatat la punctul 5.1, măsura de ajutor sub formă de lichidități acordată HipoNIA și avantajul indirect conferit Hipolizings prin măsurile de ajutor acordate MLB constituie ajutor de stat în sensul articolului 107 alineatul (1) din tratat, fiind necesară evaluarea compatibilității acestora cu piața internă.

(<sup>1</sup>) A se vedea considerentul 158 din decizia de inițiere a procedurii.

### 5.2.1. Temeiul juridic al evaluării compatibilității

- (87) S-a stabilit deja în considerentele 177-180 din decizia de inițiere a procedurii că măsurile de ajutor de care beneficiază activitățile comerciale ale MLB urmează să fie evaluate în temeiul articolului 107 alineatul (3) litera (b) din tratat și, în special, în temeiul Comunicării Comisiei privind restructurarea.

### 5.2.2. Compatibilitatea măsurilor de ajutor cu Comunicarea privind restructurarea

Restabilirea viabilității pe termen lung a activităților economice ale MLB a continuat după vânzare prin Hipolizings

- (88) Punctul 17 din Comunicarea privind restructurarea confirmă faptul că vânzarea (parțială) a instituției financiare către un terț poate contribui la restabilirea viabilității.
- (89) Hipolizings a fost vândută către Swedbank Lizings, care este cea mai mare societate de leasing din Letonia (cu o cotă de piață de 22 %). Aceasta este strâns integrată în operațiunile bancare generale ale Swedbank. Începând cu 31 mai 2013, ratingul Swedbank a fost îmbunătățit de Moody la A1. Istoricul operațiunilor grupului indică o rentabilitate adecvată (o rentabilitate a capitalului propriu de 16,9 % pentru anul 2012 și de 13,8 % pentru primul trimestru al anului 2013) <sup>(1)</sup>, cu o rată a capitalului de bază de rangul 1 de peste 15 %. Activitățile Hipolizings reprezintă un procent foarte mic din activele grupului Swedbank (aproximativ 0,05 %).
- (90) Având în vedere cele de mai sus, Comisia concluzionează că activitățile economice ale MLB continuate prin Hipolizings după vânzarea către Swedbank Lizings și integrate în grupul Swedbank sunt viabile.

### Lichidarea ordonată a activităților comerciale nevândute

- (91) Letonia a confirmat că HipoNIA, care a dobândit portofoliile de credite de la MLB, nu oferă o finanțare suplimentară clienților săi. De asemenea, aceasta s-a angajat să prezinte rapoarte de monitorizare privind lichidarea activităților comerciale nevândute și o evaluare *ex post* a lichidării.
- (92) Comisia salută eforturile depuse de Letonia și de MLB în vederea vânzării tuturor activităților comerciale care pot fi vândute, cu excepția cazului în care acest lucru a fost mai puțin avantajos din punct de vedere economic decât lichidarea lor în timp, conform evaluării efectuate de un consultant extern consacrat.
- (93) Având în vedere cele de mai sus, Comisia concluzionează că, în speță, îndoielile exprimate în decizia de inițiere a procedurii au fost înlăturate, fiind îndeplinite cerințele prevăzute în Comunicarea privind restructurarea în ceea ce privește lichidarea ordonată a activității.

### Ajutor limitat la minimumul necesar/contribuția proprie

- (94) S-a concluzionat deja în decizia de inițiere a procedurii că scenariul de bază cuprins în strategia de vânzare asigură limitarea la minimum a ajutorului necesar pentru eliminarea treptată a activităților comerciale ale MLB <sup>(2)</sup>. Executarea efectivă a planului nu poate modifica această apreciere.
- (95) De asemenea, conform concluziei din decizia de inițiere a procedurii, prin intermediul unei vânzări activitățile comerciale ale MLB sunt întrerupte, ceea ce garantează faptul că banca contribuie pe cât de mult posibil cu resurse proprii la restructurare <sup>(3)</sup>.

<sup>(1)</sup> Sursă: [http://www.swedbank.com/idc/groups/public/@i/@sbg/@gs/@ir/documents/financial/cid\\_900555.pdf](http://www.swedbank.com/idc/groups/public/@i/@sbg/@gs/@ir/documents/financial/cid_900555.pdf).

<sup>(2)</sup> A se vedea considerentul 210 de mai sus.

<sup>(3)</sup> A se vedea considerentele 211-212 de mai sus.

### Evitarea denaturării nejustificate a concurenței

- (96) Astfel cum s-a precizat deja în decizia de inițiere a procedurii, cesionarea în timp util a filialelor MLB separat de bancă, precum și divizarea băncii în mai multe pachete înainte de vânzarea acestora atenuează denaturarea concurenței cauzată de ajutor. Prin urmare, acestea sunt evaluate pozitiv <sup>(1)</sup>.
- (97) Întrucât vânzarea a fost încheiată, au fost eliminate îndoielile exprimate în decizia de inițiere a procedurii cu privire la ritmul vânzării.
- (98) Întrucât Letonia a confirmat faptul că HipoNIA nu va acorda avansuri pentru creditele existente, îndoielile exprimate în acest sens în decizia de inițiere a procedurii au fost, de asemenea, eliminate.
- (99) În ceea ce privește Hipolizings, în decizia de inițiere a procedurii, Comisia a concluzionat, cu titlu preliminar, că măsurile de limitare a denaturării concurenței cauzate de ajutorul acordat acesteia au fost adecvate. Având în vedere că Letonia a confirmat faptul că Hipolizings nu a beneficiat de niciun ajutor direct, constatările preliminare ale Comisiei pot fi acum confirmate. De asemenea, Hipolizings [...]. Într-adevăr, având în vedere prezența limitată pe piață a Hipolizings (cotă de piață de 5 %) și ajutorul limitat acordat acesteia, care este numai indirect, sunt adecvate măsurile de limitare a denaturărilor concurenței, constând în principal din vânzarea sa în timp util de către MLB.

### 5.2.3. Concluzie privind compatibilitatea

- (100) Având în vedere considerentele de mai sus, Comisia constată că planul de transformare al MLB și punerea acestuia în aplicare până în prezent în ceea ce privește activitățile comerciale ale MLB îndeplinesc toate condițiile prevăzute în Comunicarea privind restructurarea.

## 6. CONCLUZIE

- (101) Comisia constată că sprijinul pentru asigurarea lichidității în valoare de 71 de milioane LVL acordat în iunie 2013 de Letonia în favoarea MLB (în persoana juridică a HipoNIA) și avantajul indirect conferit Hipolizings prin măsurile de restructurare acordate MLB constituie ajutor de stat în sensul articolului 107 alineatul (1) din tratat.
- (102) Comisia consideră că Letonia a pus în aplicare în mod ilegal sprijinul suplimentar pentru asigurarea lichidității în valoare de 11 milioane LVL, cu încălcarea articolului 108 alineatul (3) din tratat. Cu toate acestea, Comisia constată că măsura în cauză, precum și sprijinul inițial pentru asigurarea lichidității în valoare de 60 de milioane LVL acordat HipoNIA sunt compatibile cu piața internă în temeiul articolului 107 alineatul (3) litera (b) din tratat.
- (103) De asemenea, Comisia consideră că avantajul indirect conferit Hipolizings prin măsurile de restructurare acordate MLB este compatibil cu piața internă în temeiul articolului 107 alineatul (3) litera (b) din tratat,

ADOPTĂ PREZENTA DECIZIE:

### Articolul 1

Ajutorul de stat pe care Letonia l-a acordat în favoarea MLB sub formă de sprijin pentru asigurarea lichidității HipoNIA în valoare de 71 de milioane LVL și avantajul indirect conferit Hipolizings prin măsurile de restructurare acordate MLB sunt compatibile cu piața internă.

<sup>(1)</sup> A se vedea considerentul 219 din decizia de inițiere a procedurii.

*Articolul 2*

Prezenta decizie se adresează Republicii Letonia.

Adoptată la Bruxelles, 17 iulie 2013.

*Pentru Comisie*  
Joaquín ALMUNIA  
*Vicepreședinte*

---